REALISATIEPLAN REGENBOOGHUIS

11/12/2020

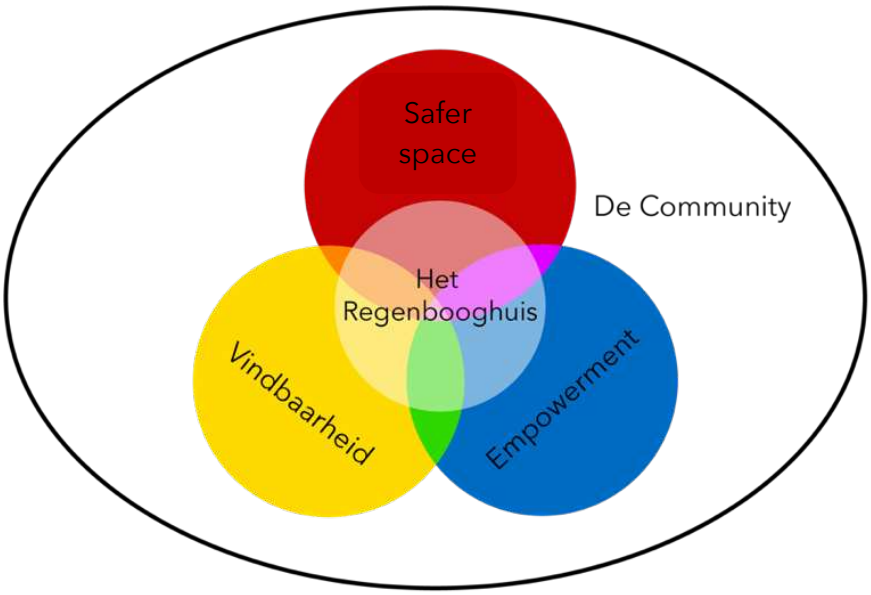

Afbeelding 1:
Safer space, empowerment en vindbaarheid. Zijn de drie kernwaarden van het Regenbooghuis. Ze vormen het kader waarbinnen het Regenbooghuis vorm krijgt.

Voorwoord

Het concept realisatieplan Regenbooghuis is opgesteld op basis van de gesprekken met individuele sleutelfiguren uit de community, mogelijke partner organisaties, ambtenaren van de afdeling diversiteit en de wethouder voor diversiteit Rutger Groot Wassink. Samen met de klankbordgroep hebben kwartiermakers 5.1, 2, e *en* 5.1, 2, e 5.1, 2, e *de tekst opgesteld. Het plan wordt besproken met de primaire 'doelgroep' van het Regenbooghuis, de bi-culturele en trans community, voor extra input. Tenslotte wordt het plan gepresenteerd aan de brede lhbtiq+ community,*

Kernbegrippen

Sensitiviteit, emancipatie, vindbaar-/zichtbaarheid, gemarginaliseerde groepen, inclusief, anti-discriminatie, bi-culturele gemeenschap, trans gemeenschap, safe(r) space, educatie naar buiten en binnen, spreekuren, eenzaamheid tegengaan, tot rust komen, samen eten, doorverwijsfunctie, ontmoeting en huiskamer(gevoel).

Klankbordgroep Regenbooghuis

5.1, 2, e (voorzitter)
5.1, 2, e
5.1, 2, e
5.1, 2, e
5.1, 2, e 5.1, 2, e
5.1, 2, 5.1, 2, e

Kwartiermakers

5.1, 2, e (PM)
5.1, 2, e (PM)

Introductie – *the last mile first*

In het najaar van 2019 wordt de Regenboognota goedgekeurd door de gemeenteraad.

Hierin staat onder andere: *"De gemeente onderzoekt samen met de lhbtiq+ gemeenschap in welke vorm een Regenbooghuis wenselijk en haalbaar is. Dit onderzoek is nodig om de uiteenlopende wensen en belangen binnen de lhbtiq+ gemeenschap samen te brengen en te komen tot een Regenbooghuis waar iedereen zich thuis voelt"*

Het Regenbooghuis (RBH) is een plek waar de meest gemarginaliseerde groepen in de lhbtiq+ community zich veilig en thuis voelen. Het Regenbooghuis is in de eerste plaats voor hen bedoeld. De bi-culturele lhbiq+ en transgemeenschap zijn de meest gemarginaliseerde groepen binnen de lhbtiq+ gemeenschap. Dat betekent dat zij bij de programmering en uitvoer van het RBH centraal staan.

We gaan hierbij uit van het principe van '*the last mile first*'. Dit betekent dat de wanneer de meest gemarginaliseerde groepen centraal staan, ook anderen hiervan profiteren. Ook voor kwetsbare lhbtiq+ personen die *niet* bi-cultureel of trans zijn moet het Regenbooghuis een veilige plek bieden. Het RBH is een insluitende plek, waar meerdere groepen samen zijn en van elkaar kunnen leren. Verschillende groepen bevinden zich in verschillende fasen van emancipatie, waardoor verschillende groepen uit de lhbtiq+ community van elkaar kunnen leren. Het RBH is in die zin een gemeenschapsbrede voorziening.

De klankbordgroep

In aanloop van de realisatie van het Regenbooghuis is in overleg tussen de lhbtiq+ community en de gemeente een klankbordgroep in het leven geroepen om ervoor te zorgen dat de behoeften van de gemeenschap en in het bijzonder de meest gemarginaliseerde groep goed gewaarborgd blijven. De leden van de klankbordgroep nemen deel op persoonlijke titel op basis van hun kennis en ervaring, niet als vertegenwoordiger van een groep of organisatie, maar als vertegenwoordiger van een perspectief, omdat de klankbordgroep er is om de stem van de gemeenschap te laten horen in dit proces (en niet alleen van specifieke organisaties).

De klankbordgroep is in totaal 12 keer bijeen geweest (online) en heeft een aantal keer met de wethouder gesproken. Samen met de kwartiermakers en de voorzitter van de klankbordgroep (verbindingsofficier bi-cultureel) hebben de verschillende leden van de klankbordgroep het concept-realisatieplan geproduceerd. Om verdere input te verzamelen wordt het concept-realisatieplan besproken met de leden van de lhbtiq+ community die tot de primaire doelgroep behoren: de bi-culturele en trans community.

Daarna wordt het realisatieplan als advies aan de wethouder aangeboden. Vervolgens wordt het realisatieplan in januari 2021 gepresenteerd aan de brede lhbtiq+ community. De klankbordgroep zal daarna ophouden te bestaan en een realisatiegroep RBH zal worden opgericht.

Het Regenbooghuis: Uitgangspunten

Om tot realisatie van het Regenbooghuis te komen is een aantal uitgangspunten geformuleerd. Deze zijn samengevat in: 'de fundering' (de uitgangspunten voor de programmering en het gebruik); 'de muren en kamers' (de fysieke plek en de organisatie) en 'het dak' (de duurzame doorontwikkeling).

De fundering

Voor de basis van het Regenbooghuis geldt een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de fundering voor de programmering en het gebruik waarop het Regenbooghuis stevig kan staan.

- **Safe(r) space**
  Het Regenbooghuis is in de eerste plaats een veilige plek voor de meest gemarginaliseerden. Dit geldt in het bijzonder voor vluchtelingen, nieuwkomers en transpersonen. Helaas is voor deze groep een veilige plek nog steeds moeilijk te vinden, dat maakt deze opgave groot. Samen met hen moet gekeken worden wat nodig is om het gevoel van veiligheid te vergroten en concretiseren. Safe(r) space stelt in ieder geval eisen aan de geldende gedragsregels en de locatie (zie onder).

- **Inclusieve safer space**
  Het Regenbooghuis moet een *inclusieve braver, safer space* zijn, waar de meest gemarginaliseerde groepen uit de lbhtiq+ gemeenschap, te weten de bi- culturele en transgemeenschap centraal staan.

  'A brave space encourages dialogue. Recognizing difference and holding each person accountable to do the work of sharing experiences and coming to new understandings - a feat that's often hard, and typically uncomfortable (alternativebreaks.org)'.

- **Veiligheid vóór inclusiviteit**
  Bij inclusiviteit geldt wel dat deze nooit ten koste mag gaan van de gevoelde veiligheid van de meest gemarginaliseerden. Met andere woorden, als binnen het Regenbooghuis gevoelens van onveiligheid heersen, omdat 'de deur voor iedereen open is', dan is veiligheid voor de meest gemarginaliseerden het meest belangrijk.

- **Vertrouwen geven, dan pas nemen**
  Vertrouwen binnen de community in de realisatie van het Regenbooghuis en in de gemeente is niet hoog. Om vertrouwen te winnen moet eerst vertrouwen gegeven worden.

- **Programmering op basis van 'the last mile first'**
  In het Regenbooghuis geldt het principe de *last mile first*. Dat betekent dat de programmering in eerste plaats gericht is op de meest gemarginaliseerden. Het principe *last mile first* gaat uit van het logisch gevolg van de focus leggen op de meest gemarginaliseerde groepen: als het Regenbooghuis werkt voor hen, dan werkt het ook voor de brede gemeenschap (www.gnpplus.net/universal-health-coverage-putting-the-last-mile-first/).

- **Ruimte voor ignorant questions**
  Samen een brave en safe space bouwen betekent samen *leren*. Educatie, voorlichting en sensitiviteitsopbouw is hierbij de kern. Daarbij moet ruimte kunnen voor het bewust toelaten van *ignorant questions*, met als doel kennis en sensitiviteit te vergroten. Een voorbeeld daarbij is bijvoorbeeld voorlichting over het verschil tussen seksuele oriëntatie en genderidentiteit.

- **Plek voor de bi-culturele lhbtiq+ alliantie**
  Het Regenbooghuis moet de plek zijn van waaruit de bi-culturele lhbtiq+ alliantie willen en kunnen opereren. Het Regenbooghuis is hun thuisbasis.

- **Één gebruiker, één stem**
  Alle gebruikers van het Regenbooghuis hebben gelijke rechten. Zo kan er geen verwarring ontstaan of één partij de absolute boventoon gaan voeren waardoor anderen zich niet meer welkom voelen.

- **Neutraliteit bij conflicten**
  Als er conflicten ontstaat tussen gebruikers van het Regenbooghuis is het belangrijk dat er een 'neutrale' persoon kan worden ingezet. Er moet goed worden nagedacht hoe dit vorm kan krijgen, opdat iedereen het gevoel heeft gehoord te worden.

- **Huiskamer**
  Naast de programmering gericht op *the last mile first* is het Regenbooghuis ook een informele ontmoetingsplek voor individuen, groepen en organisaties binnen de lhbtiq+ community. Het is een plek om gelijkgestemden te ontmoeten en in contact te treden met anderen. Belangrijk hierbij is ook het aanpakken van eenzaamheid, wat helaas wijdverspreid is binnen de lhbtiq+ community. Daarnaast kunnen zo ook verschillende organisaties binnen de lhbtiq+ community elkaar makkelijker treffen, wat samenwerken kan bevorderen.

- **Educatie binnen en buiten de community**
  Educatie in sensitiviteit naar buiten en maar ook zeker naar binnen toe is van belang. Niet alleen de personen buiten de lhbtiq+ community hebben nog veel te leren maar ook zeker veel personen binnen de gemeenschap kunnen nog veel van elkaar leren.

- **Goede huisregels**
  Er moeten duidelijke afspraken en richtlijnen gemaakt worden over het gebruik van het huis en de bijbehorende omgangsregels. Van iedereen die gebruik maakt van het huis wordt sensitiviteit verwacht. Huisregels moeten vastgelegd worden in statuten. Zo nodig worden kunnen individuen en organisaties hierin getraind worden. Huisregels die in ieder geval gelden zijn:

- Veiligheid staat voorop
- Iedereen behandelt elkaar met respect
- Zorgdragen voor openheid en heldere communicatie
- Niet uitsluiten
- Ruimte om het niet eens te zijn met elkaar
- Ruimte voelen om je eigen aannames te checken
- Brave zijn en brave maken

De ‘muren & kamers’ van het huis

De muren en kamers vormen de *tastbare* invulling van het Regenbooghuis: de locatie, de inrichting en de organisatiestructuur.

De locatie

- **Neutrale locatie binnen de ring**
  Een zo neutraal mogelijke locatie in de stad is heel belangrijk en goede bereikbaarheid (vooral met het openbaar vervoer) wordt als het allerbelangrijkst aangeduid. ‘Neutraal’ betekent dat de locatie niet onmiddellijk geassocieerd wordt met de community, zoals bijvoorbeeld de Reguliersdwarstraat bekend staat als lbhtqi+ uitgaansstraat. Een locatie op de rand van het centrum wordt als beste optie aangegeven, denk aan de Pijp, Roelofhartbuurt, de rand van Oost of Oud-West. Locaties in Nieuw-West, Zuidoost, Noord of verder in Oost worden niet als opties gezien omdat deze slechter te bereiken zijn en ingewikkelde delen van de stad kunnen zijn, bijvoorbeeld voor personen die nog niet uit de kast zijn en ongezien het Regenbooghuis willen bezoeken. De plek in de uiteindelijke straat is ook van belang. Het moet een rustige plek zijn waar wel wat voetverkeer is. Als het huis midden tussen woningen zit zal het ook meer opvallen wie hier naar binnen gaan dan wanneer er in het algemeen wel wat mensen langslopen.

- **Toegankelijk voor divers valide personen**
  Het Regenbooghuis moet goed toegankelijk zijn iedereen. Hierbij moet niet te minimaal worden gekeken: toegang tot de zalen, toiletten en ook een lift (indien niet op de begane grond) is noodzakelijk.

- **Vindbaar maar niet te zichtbaar**
  Het huis moet vindbaar zijn, maar in het begin zeker ook nog niet te zichtbaar. De meest gemarginaliseerde groepen moeten zich veilig genoeg voelen om hier naar binnen te stappen en er is dus wat discretie vereist. Het aan de gevel hangen van een regenboog- of transvlag is dus niet gewenst.

- **Een eigen opgang en twee aparte ingangen**
  Een eigen opgang en twee ingangen waarbij één niet zichtbaar is van de straat waar het gebouw aanligt, is belangrijk. Mogelijk kan er door de tijd heen meer vertrouwen worden opgebouwd en kan het huis steeds een stukje zichtbaarder worden.

- **Ingang met receptie en café**

Belangrijk is dat bezoekers als ze binnenkomen direct ontvangen worden aan een receptie. Het café zou het best om de hoek van de receptie kunnen.

- **150-200 m2**
  150 tot 200 m2 aan oppervlakte is minimaal nodig. Bij voorkeur in een eigen pand tenzij dit een duidelijk sensitieve andere partij is.

- **Zekerheid voor minimaal 5 jaar – bij voorkeur 10 jaar**
  De gemeente zal zekerheid moeten bieden dat het pand voor *minimaal* 5 jaar gehuurd zal kunnen worden. De primaire doelgroep van het Regenbooghuis bestaat uit veelal kleine organisaties die weinig tot geen financiering tot hun beschikking hebben. Voor deze organisaties is zekerheid voor een minimale periode van vijf jaar van groot belang. Bij voorkeur committeert de gemeente zich aan een langere periode van bijvoorbeeld 10 jaar.

Praktische Inrichting

- **Een huiskamer**
  Een huiskamer voor iedereen, waar je 'gewoon even kunt zijn' zonder opmerkingen naar je hoofd te krijgen, zonder over je schouder te moeten kijken en je met gelijk gestemde kan zijn is van groot belang.

- **Een keuken**
  Samen eten is belangrijk voor de lhbtqi+ community. Een keuken waar samen kan worden gekookt en hierna dus gegeten is dus een belangrijke eis. Het is niet de bedoeling dat de keuken commercieel uitgebaat gaat worden.

- **Een grotere ontmoetingsruimte**
  Samen komen, samen leren en samen oefenen is belangrijk. Hiervoor is een zaal nodig waarin ongeveer 70 mensen kunnen samenkomen.

- **Ontspanningsruimte**
  In het Regenbooghuis moet ruimte zijn om te kunnen gamen, tv te kijken of op een andere manier te ontspannen.

- **Veilige ruimtes voor een-op-een gesprekken**
  In het Regenbooghuis moet voldoende ruimte zijn waar een-op-een gesprekken op een veilige manier kunnen plaatsvinden.

- **Meerdere flexibele ruimten**,
  Voor cursussen, één-op-één overleggen zijn meerdere flexibele ruimtes nodig. Het gaat dan bijvoorbeeld om empowerment bijeenkomsten, hulpverlenings- en/of persoonlijke gesprekken, zelfverdediging maar ook sensitiviteitstrainingen.

- **Open en transparant beschikbare flex-/werkplekken**

Veel organisaties en zzp'ers in de lhbtqi+ community hebben niet hun eigen werkplek en er is dan ook veel vraag naar flexplekken voor deze personen en organisaties. Deze worden niet verhuurd, maar middels een open en transparante boekingssysteem aangeboden. Vaste werkplekken moeten wel beschikbaar zijn voor die organisaties die bijvoorbeeld vertegenwoordigd zijn in de bi-culturele lhbtiq+ alliantie. Belangrijk is wel dat erop wordt toegezien dat niet één of meerdere organisaties het Regenbooghuis kunnen claimen.

- **Iedereen moet zich thuis kunnen voelen**
  Iedereen moet zich thuis kunnen voelen. Daar moet bij de inrichting rekening mee gehouden worden.

- **Doucheruimte**
  In het Regenbooghuis kan niet overnacht worden. Wel is het belangrijk dat er een douche is waar mensen, indien nodig, zich op kunnen frissen.

- **Genoeg toiletten**
  In het Regenbooghuis moeten genoeg toiletten zijn, voor als er volle bezetting is.

- **Was/droogmachine**
  In het Regenbooghuis moet gelegenheid zijn om de was te doen, voor mensen die dat zelf thuis niet kunnen (of geen huis hebben).

- **Kledingzameling/plek voor giften**
  In het Regenbooghuis moet een plek komen waar kleding ingezameld kan worden voor mensen die dat nodig hebben. Ook moet er gelegenheid zijn om andere giften te ontvangen.

De organisatiestructuur

- **Bi-culturele en transpersonen zijn vast onderdeel van de organisatie**
  Bij de vormgeving van de organisatie van het Regenbooghuis is het belangrijk dat de bi-culturele en transgemeenschap zélf onderdeel uitmaakt van de organisatie, in alle lagen. Dit is essentieel voor het vormgeven van het Regenbooghuis. Het Regenbooghuis is voor, door, en ván de lhbtqi+ community.

- **Personeel werkt ondersteunend aan organisaties**
  Het personeel van het Regenbooghuis werkt ondersteunend aan de organisaties die haar programma aanbieden in het Regenbooghuis. Ze moeten de activiteiten niet overnemen of toe-eigenen.

- **Gemengde organisatiestructuur**
  Het beheer wordt ingericht volgens een gemengde organisatiestructuur, waar vrijwilligers samenwerken met professioneel beheer. De gemeente stelt financiering beschikbaar voor het professionele beheer. Het professionele

beheer moet in ieder geval aantoonbaar sensitief en outreachend zijn naar de bi-culturele lhbtqi+ en trans community en bij voorkeur uit de lhbtqi+ community zelf komen.

- **Eén bestuur vanuit de community**
  Vanuit de gemeente is de eis gesteld dat er één organisatie komt die optreedt als huurder. Een nadere keuze moet worden gemaakt of het bestuur een stichting of vereniging wordt. Voorstel is om een bestuur te vormen van 5/7 leden (onbezoldigd) waarvan 2 voorzitters, die niet verbonden zijn aan één van de organisaties. De rest van de bestuursleden komen uit organisaties uit de lhbtqi+ community die zich verbonden hebben aan het Regenbooghuis. Het bestuur moet op basis van gelijkheid en dekoloniserend opereren.
  De profielen moeten in de realisatie fase verder worden uitgewerkt.

- **Jongeren betrekken**
  Het betrekken van jongeren is essentieel. Zij zijn logischerwijs de toekomst en voorkomt dat het een huis wordt van de oudere generaties. Een mogelijkheid is om in het bestuur en in de programmaraad te werken met een quotum voor het aantal jongeren.

- **Vrijwilligerscoördinatie**
  Het Regenbooghuis start met een overzichtelijke hoeveelheid vrijwilligers maar wil uiteindelijk meer vrijwilligers aan zich binden. Daarvoor zal ook vrijwilligerscoördinatie en een vrijwilligersraad opgezet worden.

- **Beheerorganisatie: de start 2021**
  De beheerorganisatie start met 1,5 fte management verdeeld over twee personen (0,75 fte zakelijk en 0,75 programmering). Daarnaast is er ruimte voor 4 vrijwilligers. De functie omschrijvingen voor het management en de vrijwilligers moeten nader worden uitgewerkt in de realisatie fase. De totale omvang van de startbegroting voor de beheerorganisatie is 199.700 euro (exclusief huur- en servicekosten).

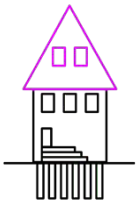

Het Dak

Het dak vormt het sluitstuk van het Regenbooghuis: het perspectief van de duurzame doorontwikkeling in samenwerking met anderen.

- **Doorverwijsfunctie**
  Niet alle mogelijke nodige hulp en kennis/professionals zal aanwezig zijn in het huis. Het Regenbooghuis wil zich daarom ontwikkelen naar dé doorverwijsplek waar personen uit de gemeenschap naartoe kunnen om meer informatie te krijgen en doorverwezen kunnen worden naar relevante (hulp) organisaties en voorzieningen.

- **Plek aan de triage veldtafel voor zorg**
  Vanuit het RBH kan op termijn een vaste plek aan de triage veldtafel voor zorg georganiseerd worden, bijvoorbeeld bij de opvang van dakloze, LHBTQ+ jongeren.

- **Open voor partner organisaties**
  Het huis zal, op basis van goede afspraken, ook openstaan voor andere organisaties breder actief dan alleen binnen de community in bijvoorbeeld de vorm van inloopspreekuren, seminars en trainingen. Dit zijn organisaties als: De GGD; Transhuis, Roze in Blauw, Control Alt Delete, Level, i-psy en anderen. Met organisaties als Roze in Blauw moeten duidelijke afspraken gemaakt worden omdat ervaringen van gemarginaliseerde groepen met mensen in uniform kunnen gevoelig liggen. Het voorstel is om ze alleen op afspraak toe te laten.

- **Programmaraad**
  Om betrokkenheid van de brede gemeenschap en andere partnerorganisaties te kunnen waarborgen wil het Regenbooghuis gaan werken met een programmaraad. Deze raad bestaat uit personen en /of organisaties die het bestuur van het Regenbooghuis kunnen adviseren over haar programmering. Belangrijk is dat de programmaraad bottom-up opgebouwd is, en dat de bi-culturele en trans community dus goed vertegenwoordigd zijn.

- **Samenwerking met andere Regenbooghuizen**
  In andere plekken in Nederland, Europa en de rest van de wereld bestaan gelijksoortige initiatieven als het Regenbooghuis. Het Regenbooghuis Amsterdam wil graag actieve verbinding zoeken met deze andere initiatieven om ervaringen uit te wisselen en te leren.

- **Jaarlijkse evaluatie**
  Om ervoor te zorgen dat het Regenbooghuis zich blijft doorontwikkelen en dat de brede community betrokken blijft is het voorstel om de activiteiten van het

RBH jaarlijks te evalueren met de bestaande gebruikers van dat moment maar ook met een grotere groep betrokkenen. De evaluatie heeft de vorm van een advies aan het bestuur van het Regenbooghuis.

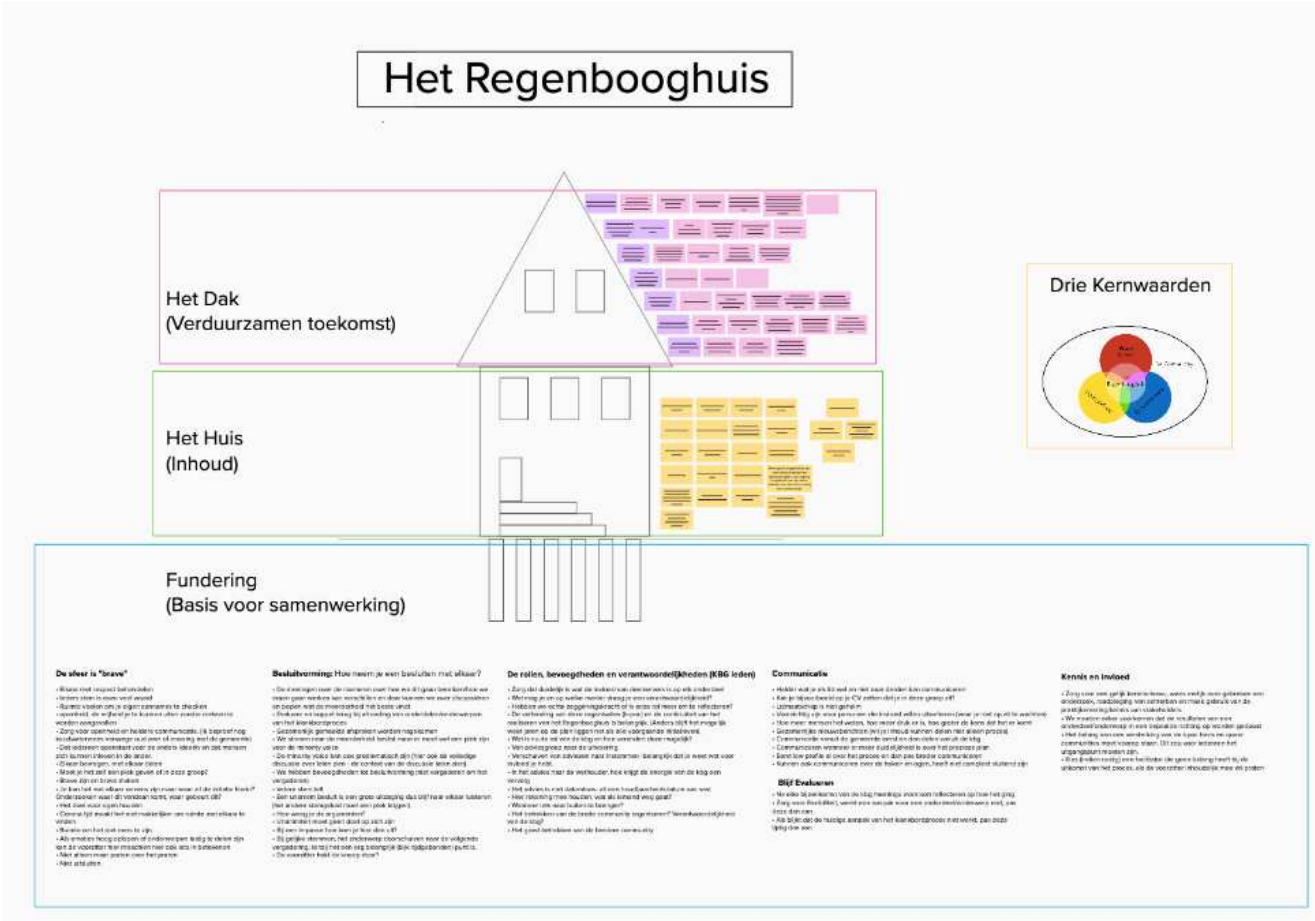
Het Regenbooghuis
Het Dak
(Verduurzamen toekomst)
Het Huis
(Inhoud)
Fundering
(Basis voor samenwerking)
Drie Kernwaarden